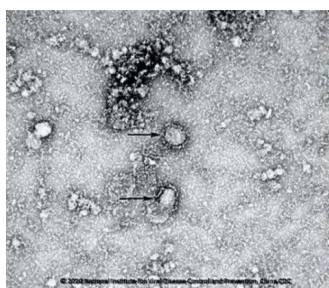
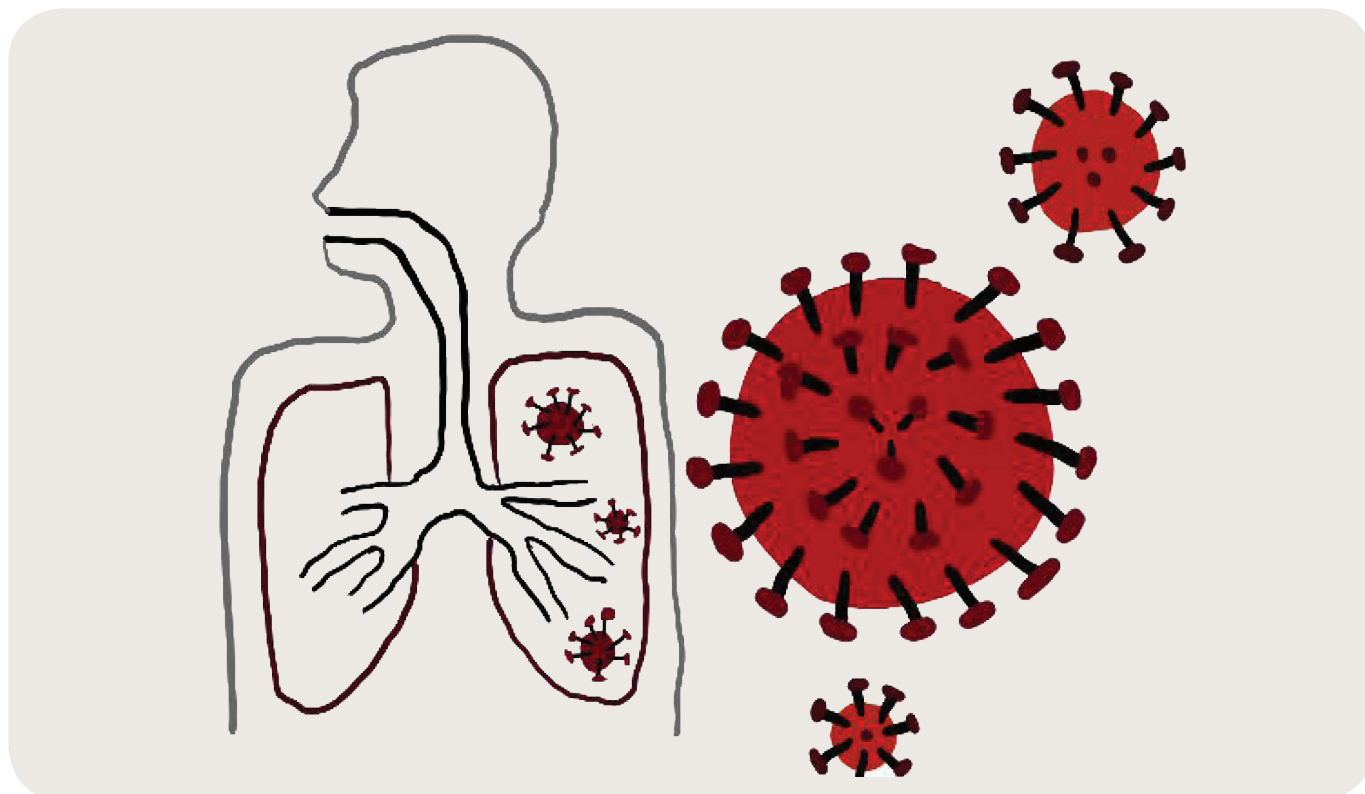
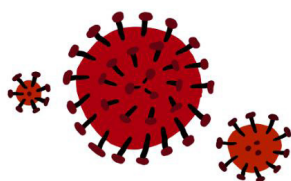

ÇFARË ËSHTË COVID-19

COVID-19 është një sëmundje
e shkaktuar nga një virus

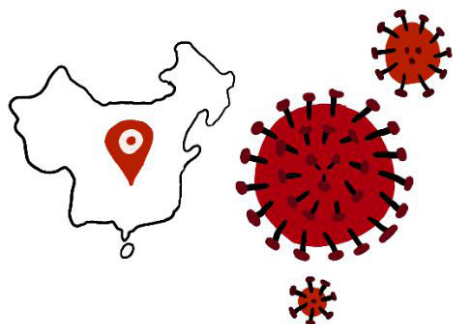
SARS-CoV-2

Emri i Virusit:
SARS-CoV-2

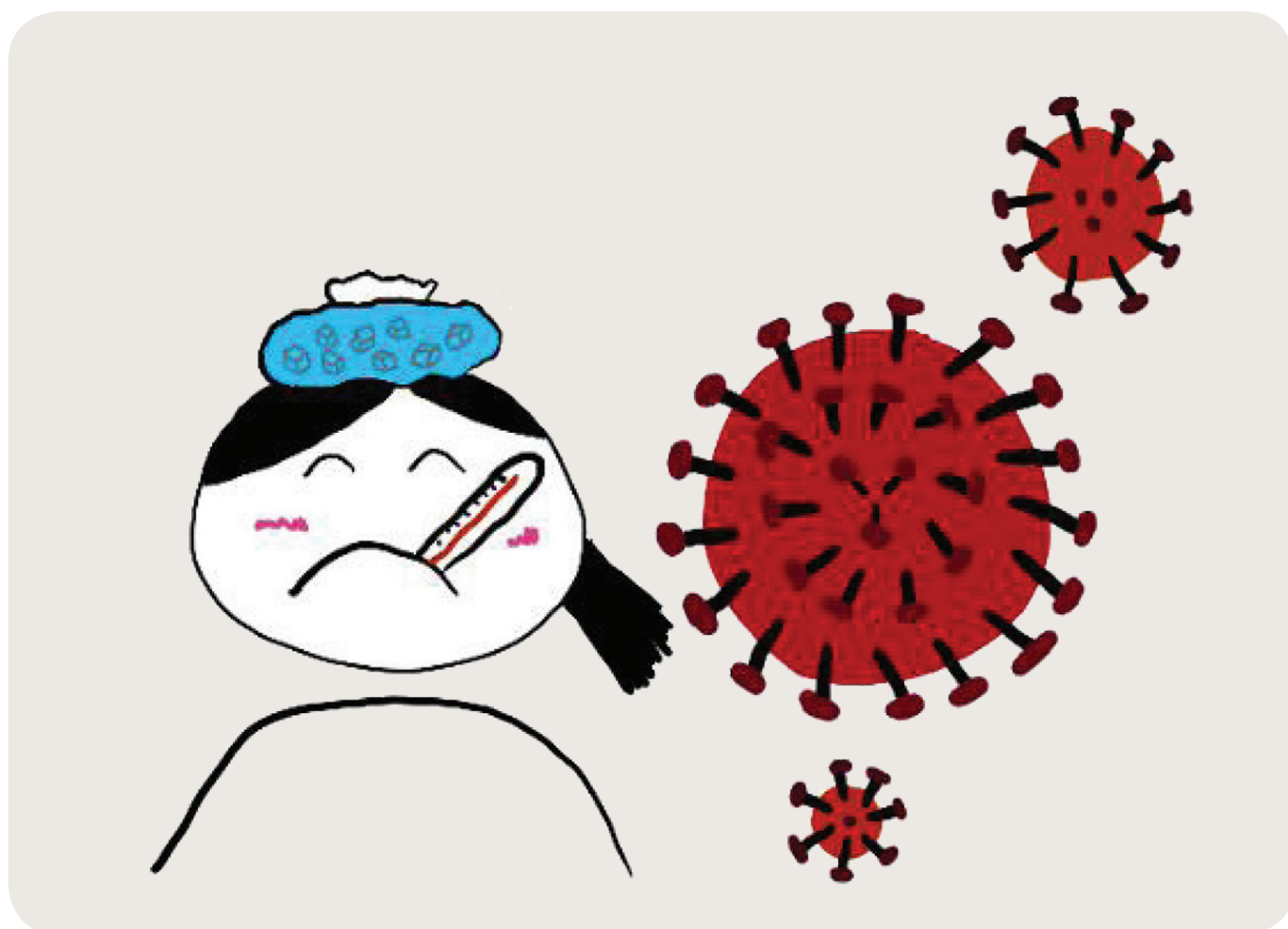

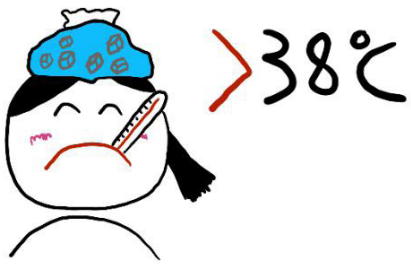
Fillimisht për të u gjetën gjurmë në Dhjetor 2019

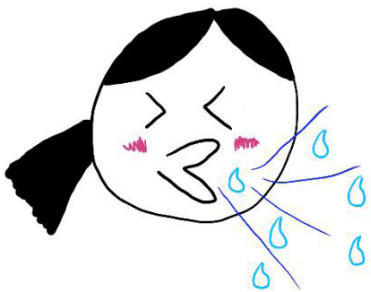
Fillimisht u identifikua në Wuhan,
Provincën e Hubeit, Kinë

SIMPTOMAT

Temperatura e trupit > 38°C

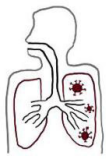
Kollitje

Vështirësi në frymëmarrje

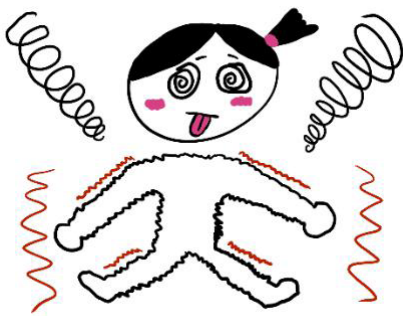

Diarre

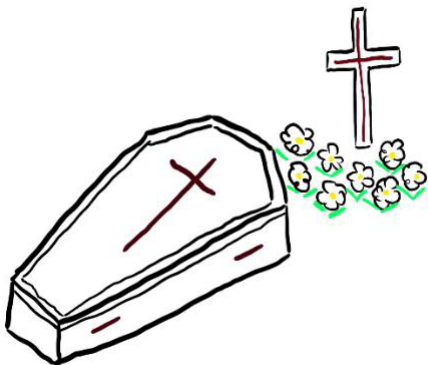

SARS重症
资料来源: Chen N, et al. Lancet 2003; published online Jan 29.

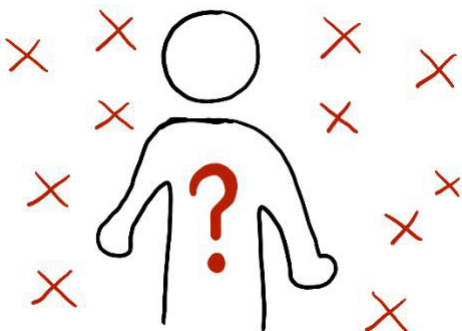
Hije në mushkëri- X-ray

Gjymtyrë të lodhura

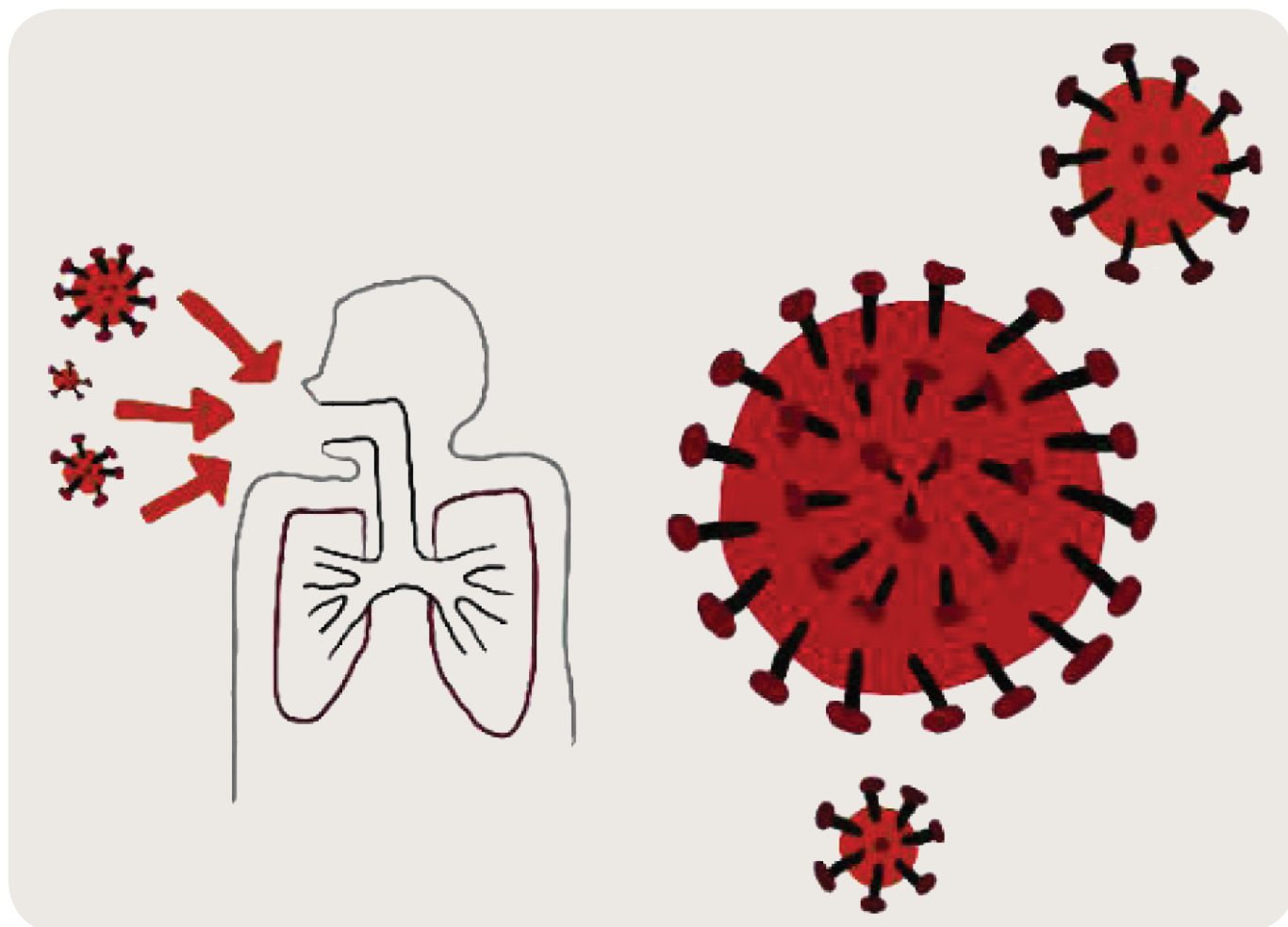

Mund të shkaktojë dhe vdekje kur infekton dikë në mënyrë serioze

Disa mund të mos shfaqin simptoma – quhen asimptomatikë

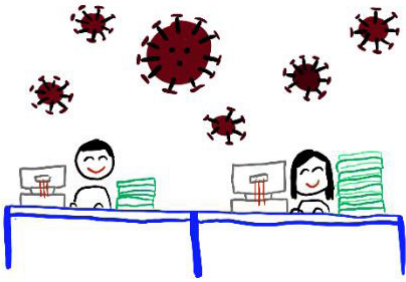
SI PËRHAPET COVID-19

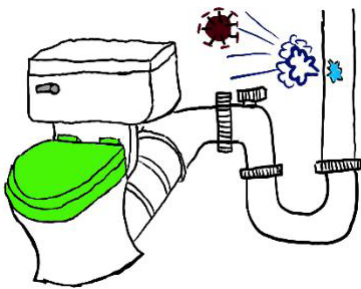
Me spërkla nëpëmjet ajrit

Mund të infektoheni nëse jetoni më dikë që është i infektuar

Mund të infektoheni nëse punoni më dike që është i infektuar

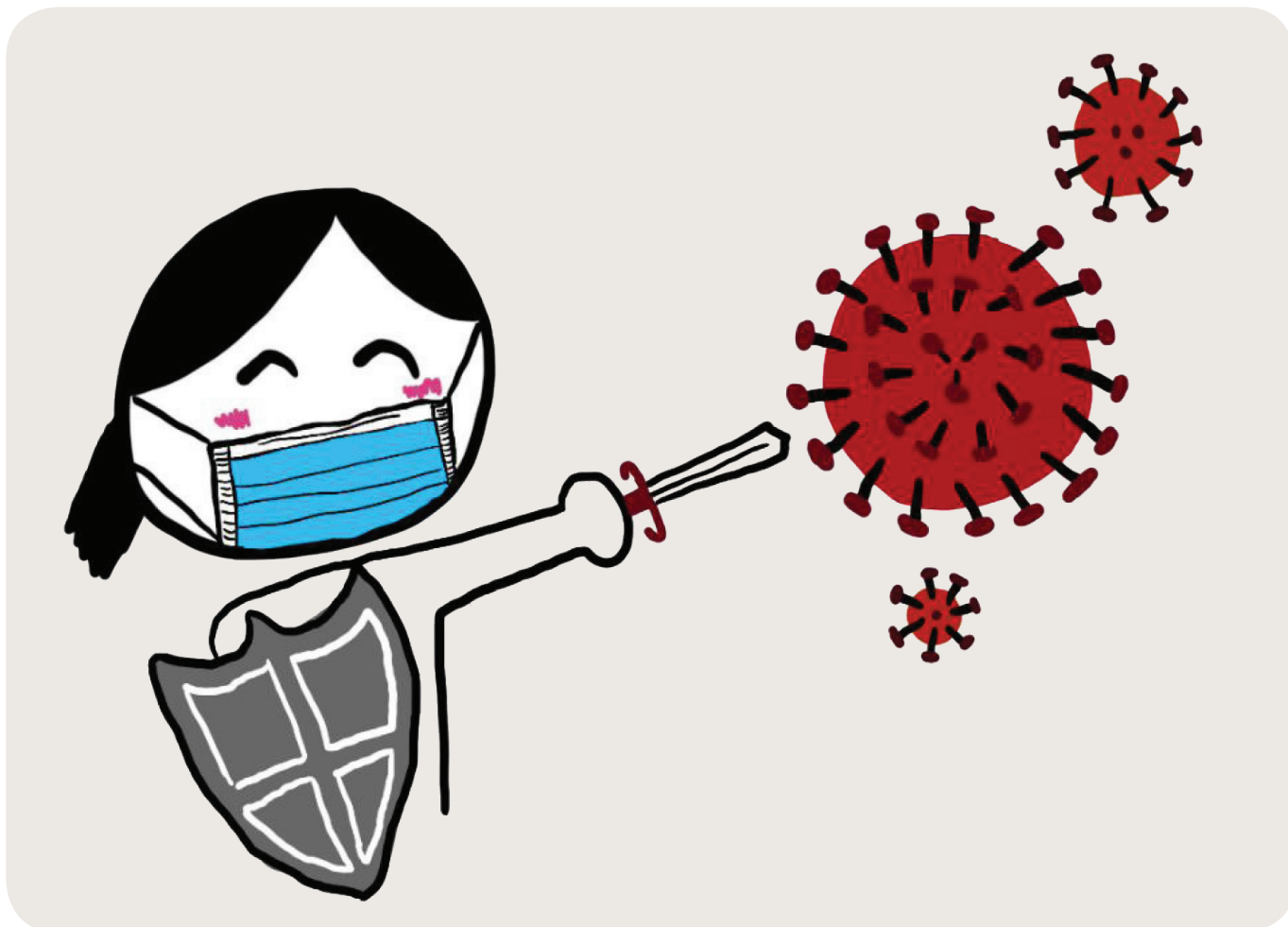

Mund të infektoheni nëse ka rrjedhje gazi në sistemin e tubacioneve të ujërave të zeza të shtëpisë

Mund të infektoheni duke ngrënë mish kafshësh të egra/mish gjahu

UDHËZIME PËR PARANDALIMIN

Lani duart tuaja në mënyrë të shpeshtë
për të paktën 20 sekonda

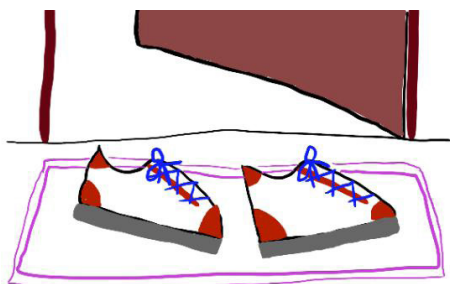
Vendoseni maskën në fytyrë në mënyrën e duhur

Mos prekni sytë ose hundën

Mbuloni me shami gojën dhe hundën në rast se kolliteni apo tështiteni

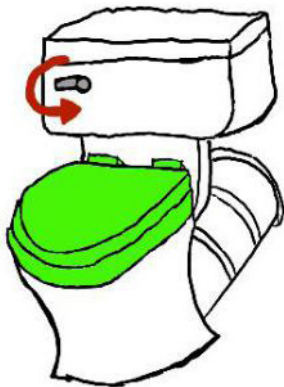
Dezifektoni shollat e këpucëve përpara se të hyni në shtëpi

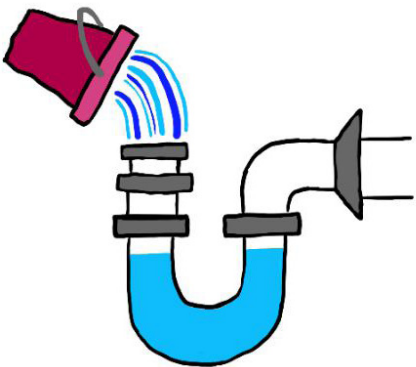
Ndryshoni rrobat menjëherë pasi hyni në shtëpi

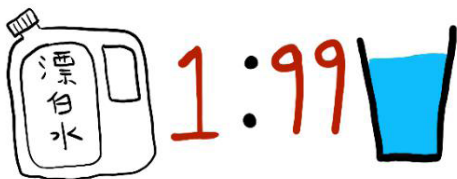
Dezinfektoni sendet tuaja personale

Mbuloni bidenë ndërkohë që shkarkoni ujin

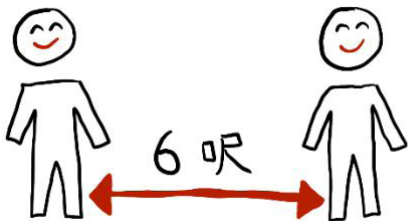
Hidhni ujë rregullisht në tubat në formë U-je

Përdorni raportin 1:99 të klorit/ujë për të pastruar shtëpinë ose sendet

Shmangni vendet me grumbullime njerëzish

Mbani një distancë prej 2 metrash
kur flisni me të tjerët

Mos I jepni të tjerëve pajisjet me të cilat
konsumoni ushqimin dhe ose lëngjet

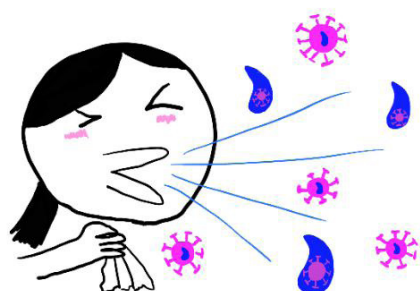

Takoni një doktor sa më shpejt të jetë
e mundur në rast simptomash

LANI DUART TUAJA

Kur t'i Lani?

Pasi kolliteni ose tështini

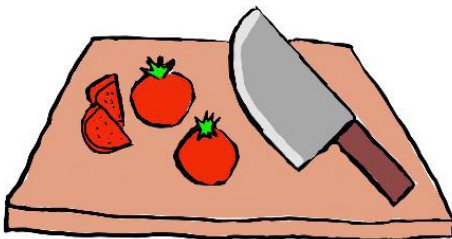
Përpara se të vizitoni një pacient

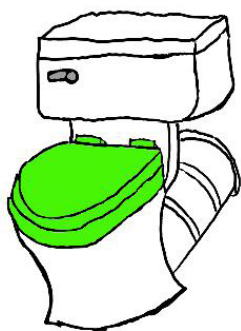
Pasi vizitoni një pacient/ ikni nga dhoma e një pacienti

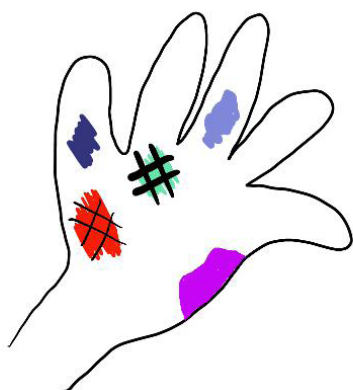
Përpara konsumimit të një vakti

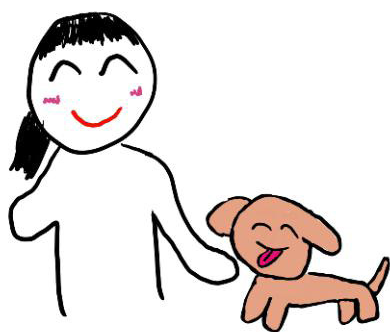
Pasi përpunoni ushqimin

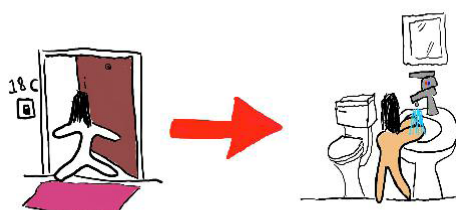
Pas përdorimit të tualetit

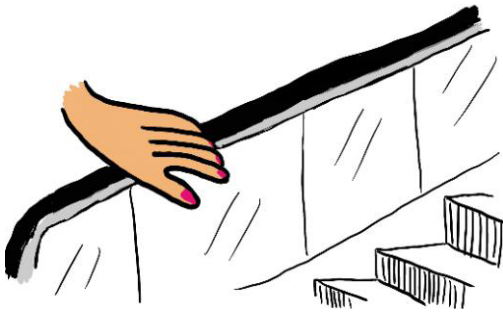
Duart e pista

Pasi keni prekur kafshët

Sapo mbërrini në shtëpi

Pasi prekni objekte/hapësira publike

Mbani me vete higjenizues për duart dhe përdoreni atë për të pastruar duart nëse larja e duarve është e pamundur për momentin

SI TË LANI DUART?

Përdorni ujë dhe sapun

Lajini duart për të paktën 20 sekonda

Shtatë hapa për pastrimin e duarve

1. Pëllëmbët

2. Kurrizi i duarve

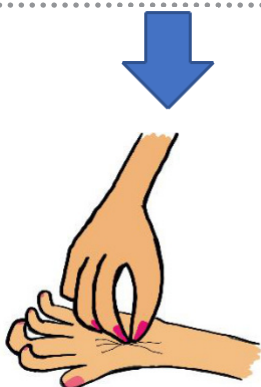
3. Midis gishtave

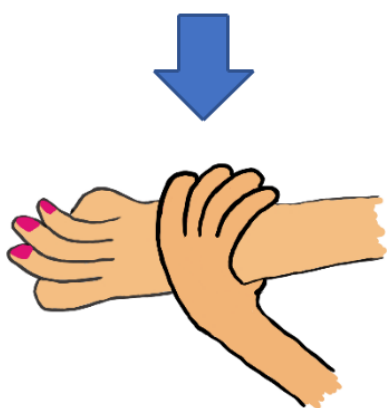
4. Në brendi të gishtave

5. Gishtat

6. Majat e gishtave

7. Kyçet

Shpëlajini tërësisht me ujë

Thajini duart me letër

Përdorni letrën për të mbyllur rubinetin e ujit.

MASKA PËR FYTYRË

Kur ta vendosni maskën
Kur dilni nga shtëpia

Kur jeni në transportin publik

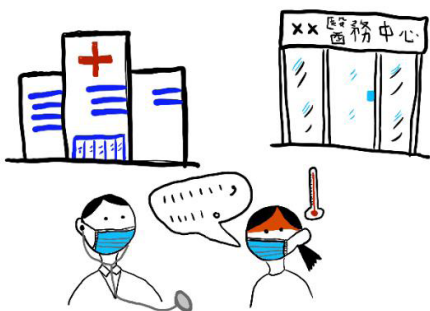

Në klasë

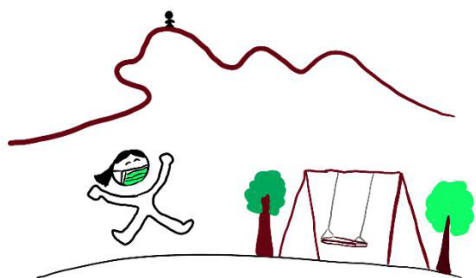
Në punë

Në spital/klinikë

Në qendrat tregtare, supermarketete apo tregje

Në parqe ose gjatë ecjes

SI TË BLINI NJË MASKË

Blini maskë në një farmaci apo supermarkete ose dyqane të tjera të besueshme

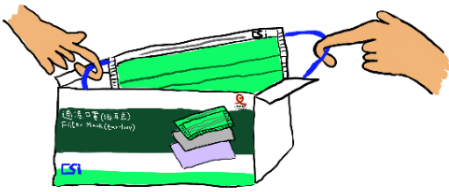

Mendojeni llojin që ju duhet

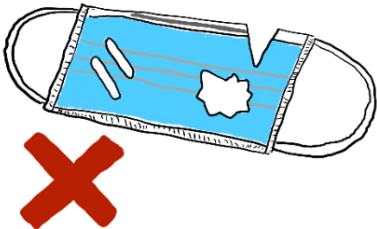
SI T'I VENDOSNI?

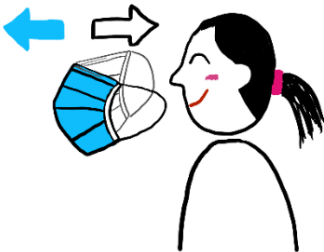
1. Përpara
Lajini duart me sapun

2. Nxjerrja e maskës
Përdorni duart e pastra
Prekni vetëm anësoret e veshit

3. Kontrolloni maskën
Hapeni maskën dhe kontrolloni për grisje ose difekte

Ana me ngjyra duhet të jetë e kthyer nga jashtë,
Teli duhet të jetë në krye

4. Vendoseni maskën
Vendosni lakun e maskës mbi veshët

Tërhiqeni maskën poshtë për të mbuluar mjekrën.
Rregulloni lakun te veshët për t'u siguruar që maska të përshtatet mirë.

5. Butësisht shtypni telin
Shtypni telin në majë të hundës

Përdorni gishtin tregues për të shtypur telin
e maskës në majë të hundës

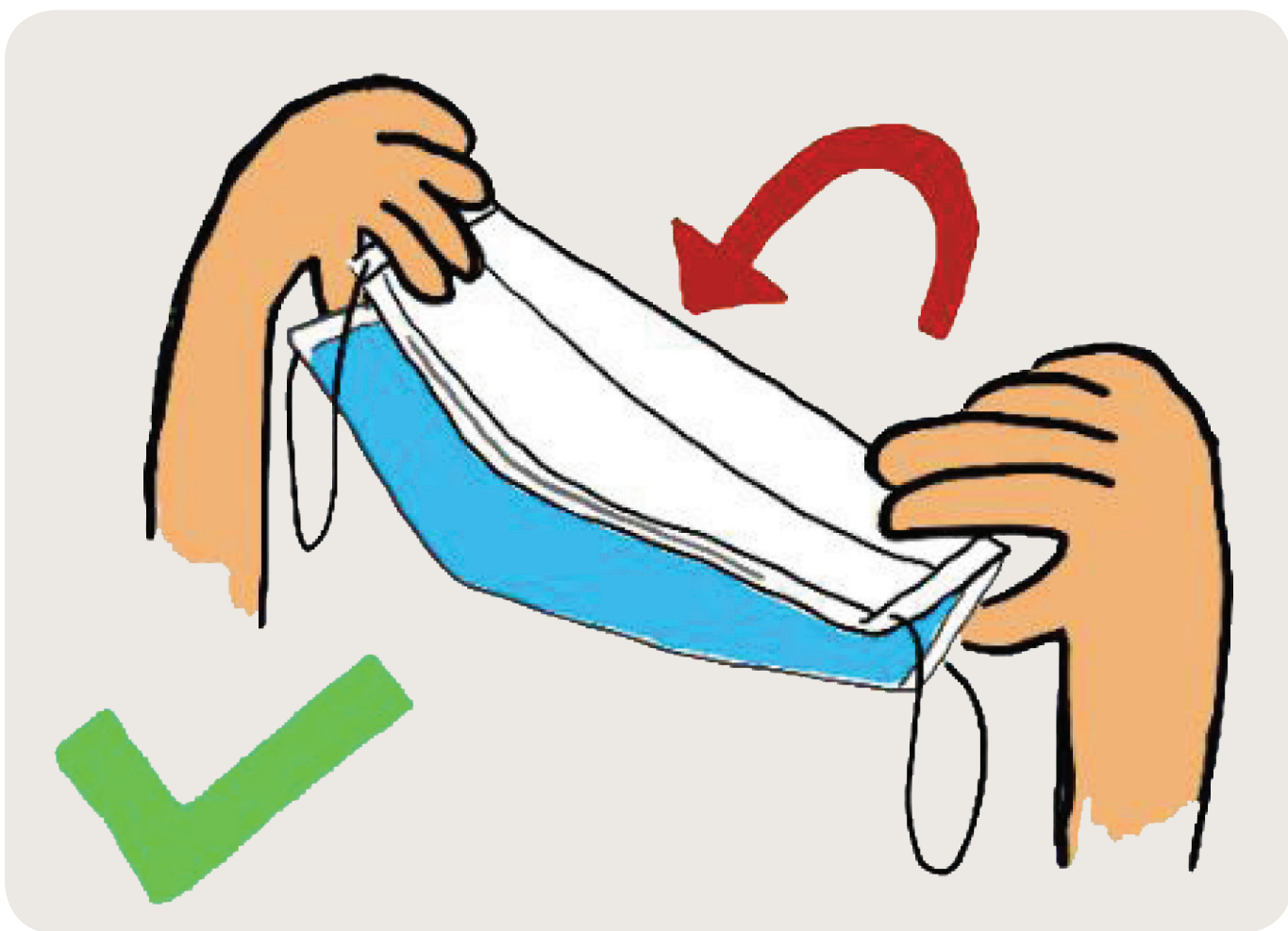
6. Kontrolloni maskën
Shikohuni në pasqyrë për të parë nëse maska është
vendosur në mënyrë korrekte

7. Pas

Lajini duart në mënyrë të menjëherëshme me sapun

SI T'A HIDHNI?

1. Përpara se ta hiqni

Lani duart me sapun

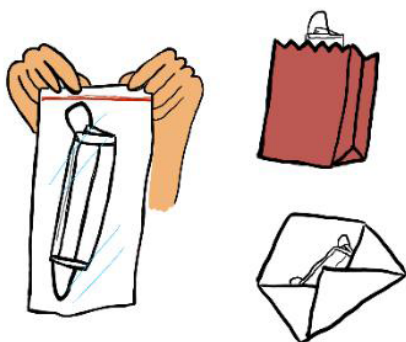
2. Hiqni maskën

Hiqeni duke e kapur nëpërmjet lakut të veshit

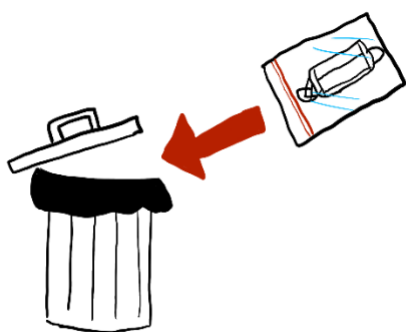
3. Paloseni maskën

Paloseni maskën nga brënda jashtë. Shmangni prekjen e pjesës së jashtme të maskës

4. Mbyllni/izoloni maskën

Mbylleni atë në një qese plasmasi, qese letre ose zarf

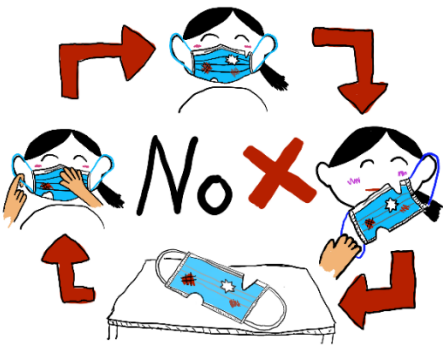

5. Hidhni maskën!

Hidhni maskën në një kosh plehrash të mbuluar

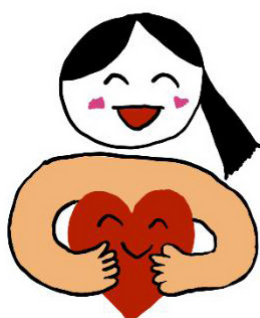
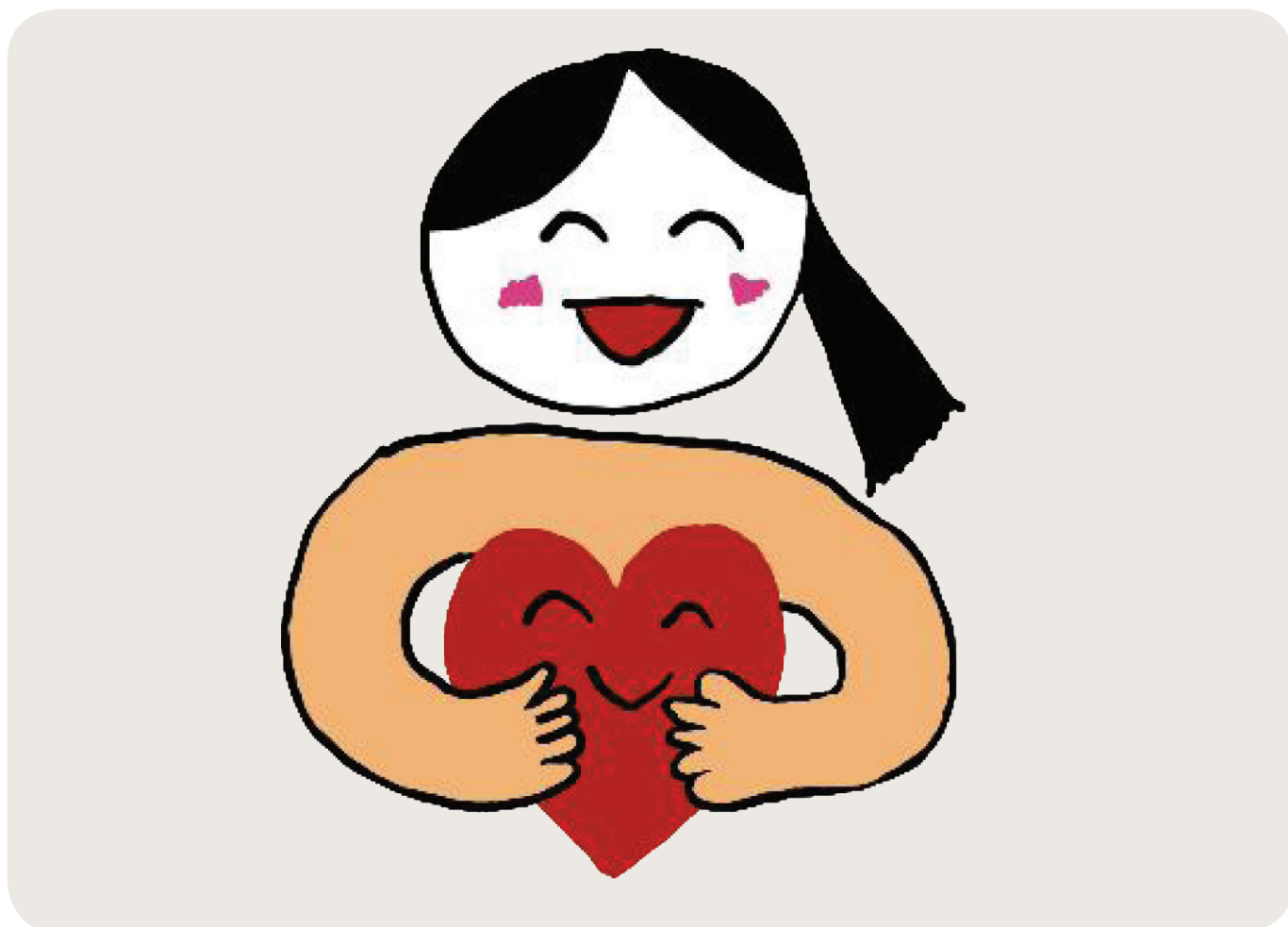

6. Pasi e keni hequr:
Lani duart sërish me sapun

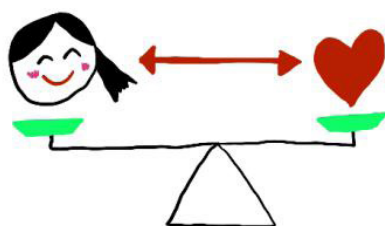

7. ELEMNONI të gjitha maskat e përdorura
MOS i ripërdorni

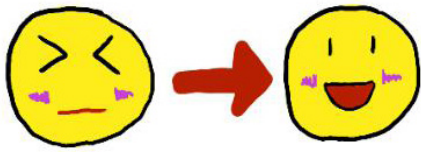
SHËNDETI MENDOR

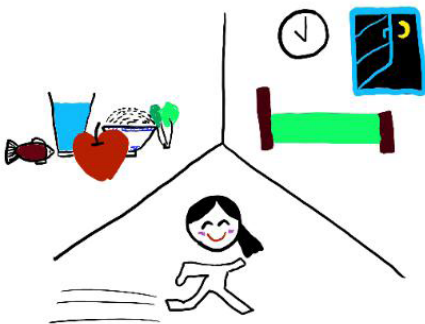
Si të ruani Shëndetin Mendor

Jini të vetëdijshëm për ekuilibrin trup-mendje-shpirt!

Vetë-rregullator i emocioneve

Vendosni një orar të rregullt për veprimet në jetën e përditshme

Kujdesuni për miqtë dhe familjen

Ky dokument është përgatitur nga Fondacioni Shqiptar për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuar në kuadrin e projektit “ COVID-19, Reagim Përfshirës për Aftësinë e Kufizuar”, të mbështetur financiarisht nga Balkan Trust for Democracy(BTD). Përmbajtja e këtij botimi është përgjegjësi e Fondacionit Shqiptar për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara dhe nuk përfaqëson domosdoshmërisht pikëpamjet e BTD.

Për të marrë informacione të mëtejshme në lidhje me aftësinë e kufizuar dhe Covid-19, ju mund të lexoni materialet e publikuara në faqen tonë: <https://platforma-pak.al/te-drejtat-e-personave-me-aftesi-te-kufizuara-dhe-covid-19/>, ku keni dhe hapësirën e posaçme dedikuar për pyetjet tuaja.

UDHËZIME PËR PARANDALIMIN E COVID-19

Ky dokument është përgatitur nga Fondacioni Shqiptar për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuar në kuadrin e projektit “ COVID-19, Reagim Përfshirës për Aftësinë e Kufizuar”, të mbështetur financiarisht nga Balkan Trust for Democracy(BTD). Përmbajtja e këtij botimi është përgjegjësi e Fondacionit Shqiptar për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara dhe nuk përfaqëson domosdoshmërisht pikëpamjet e BTD.

Për të marrë informacione të mëtejshme në lidhje me aftësinë e kufizuar dhe Covid-19, ju mund të lexoni materialet e publikuara në faqen tonë: <https://platforma-pak.al/te-drejtat-e-personave-me-aftesi-te-kufizuara-dhe-covid-19/>, ku keni dhe hapësirën e posaçme dedikuar për pyetjet tuaja.

